

U C H W A Ł A Nr 270/XXV/09
RADY MIASTA MILANÓWKA
z dnia 28 kwietnia 2009 r.

w sprawie: **przyjęcia rocznego sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2008 r. i informacji o potrzebach miasta w zakresie pomocy społecznej**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) - **Rada Miasta Milanówka u c h w a ł a, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie roczne z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2008 r. i informację o potrzebach miasta w zakresie pomocy społecznej w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Milanówka

Jerzy Olczak

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2008 rok oraz informacje o potrzebach miasta w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawia raz w roku radzie gminy sprawozdanie z działalności i informacje o potrzebach w zakresie pomocy społecznej.

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez ośrodek w 2008 roku oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2009 roku.

I. Ogólne informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2008 roku objął różnymi formami pomocy społecznej 499 rodzin, w których łącznie było 1031 osób, co stanowi 7% ogółu mieszkańców Milanówka tj. 15315 osób.

W porównaniu do ubiegłych dwóch lat zanotowaliśmy znaczący spadek liczby rodzin korzystających z pomocy.

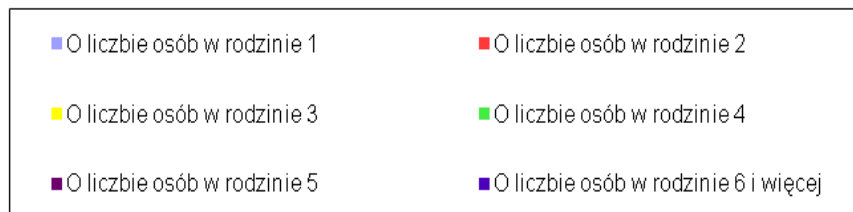
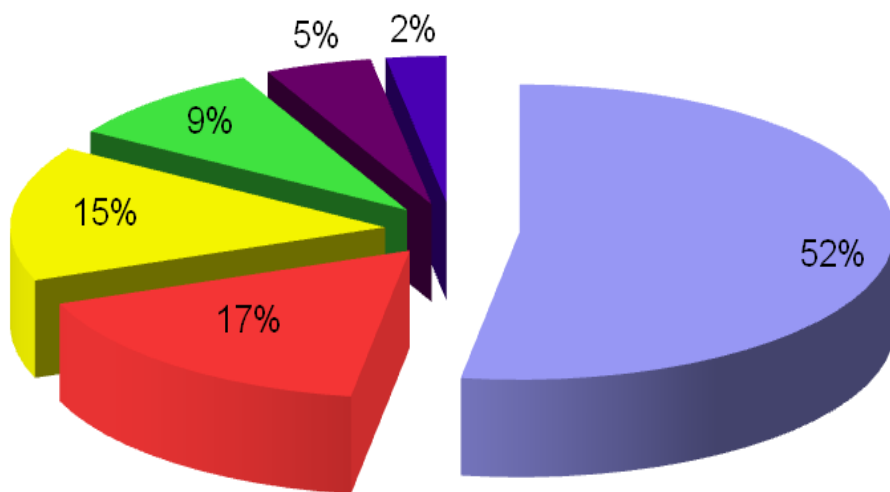
Wśród osób korzystających z pomocy 67 to osoby, które zgłosiły się w 2008r o pomoc po raz pierwszy lub nie korzystały z pomocy w okresie dwóch ostatnich lat.

Kilka rodzin zaprzestało korzystania z pomocy społecznej w 2008 roku mimo dalszego posiadania uprawnień, w tym 2 osoby zrezygnowały z pobierania zasiłku stałego (świadczenia wypłacanego comiesięcznie w maksymalnej wysokości 444 zł) i podjęły zatrudnienie.

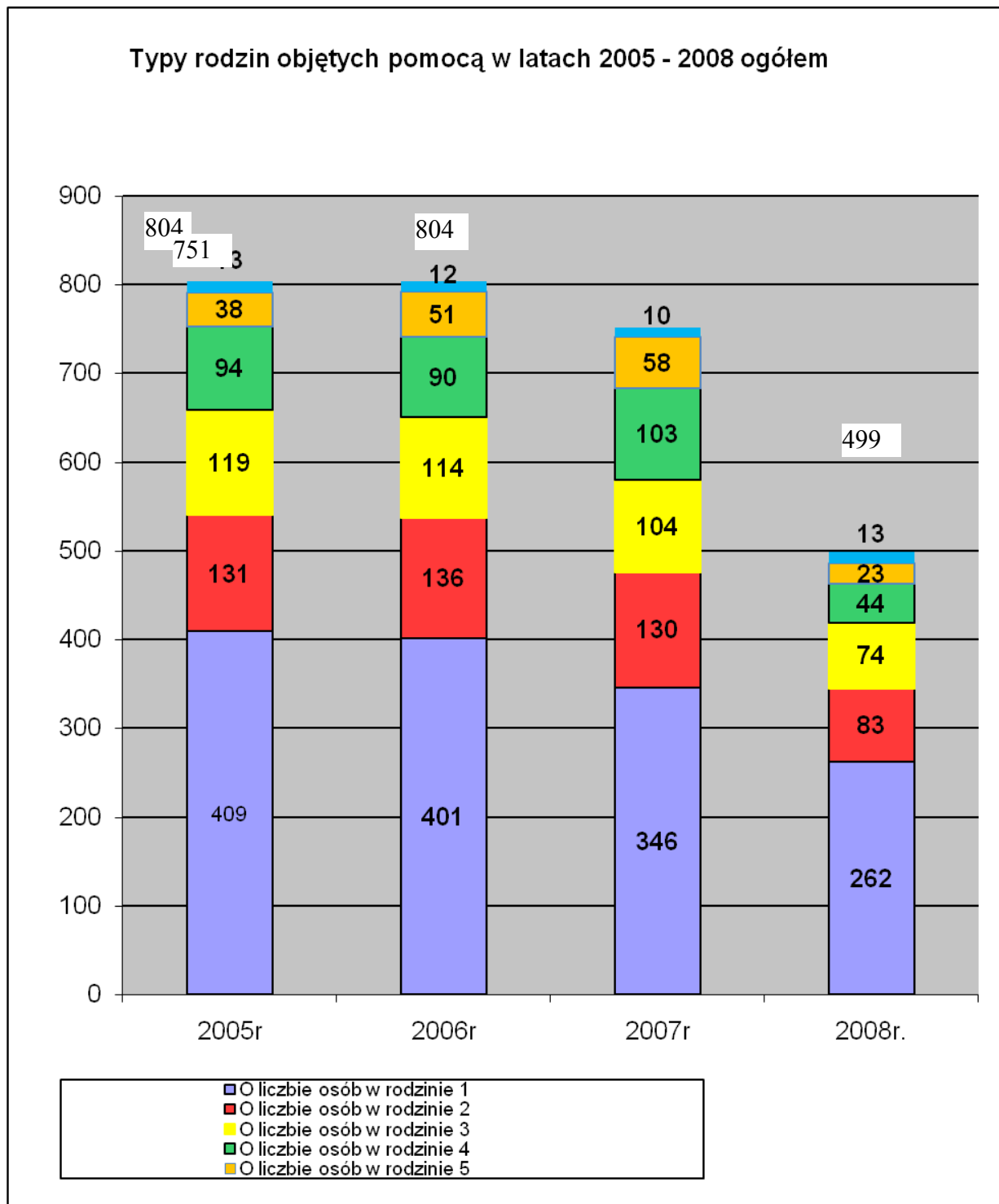
Pewnej zmianie uległa również struktura rodzin korzystających z pomocy, choć w dalszym ciągu największą grupę osób wymagających wsparcia, stanowią osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe (262 osoby). Strukturę rodzin obrazują poniższe wykresy nr 1 i 2

Wykres nr 1

Rodziny ogółem w 2008r

Wykres nr 2

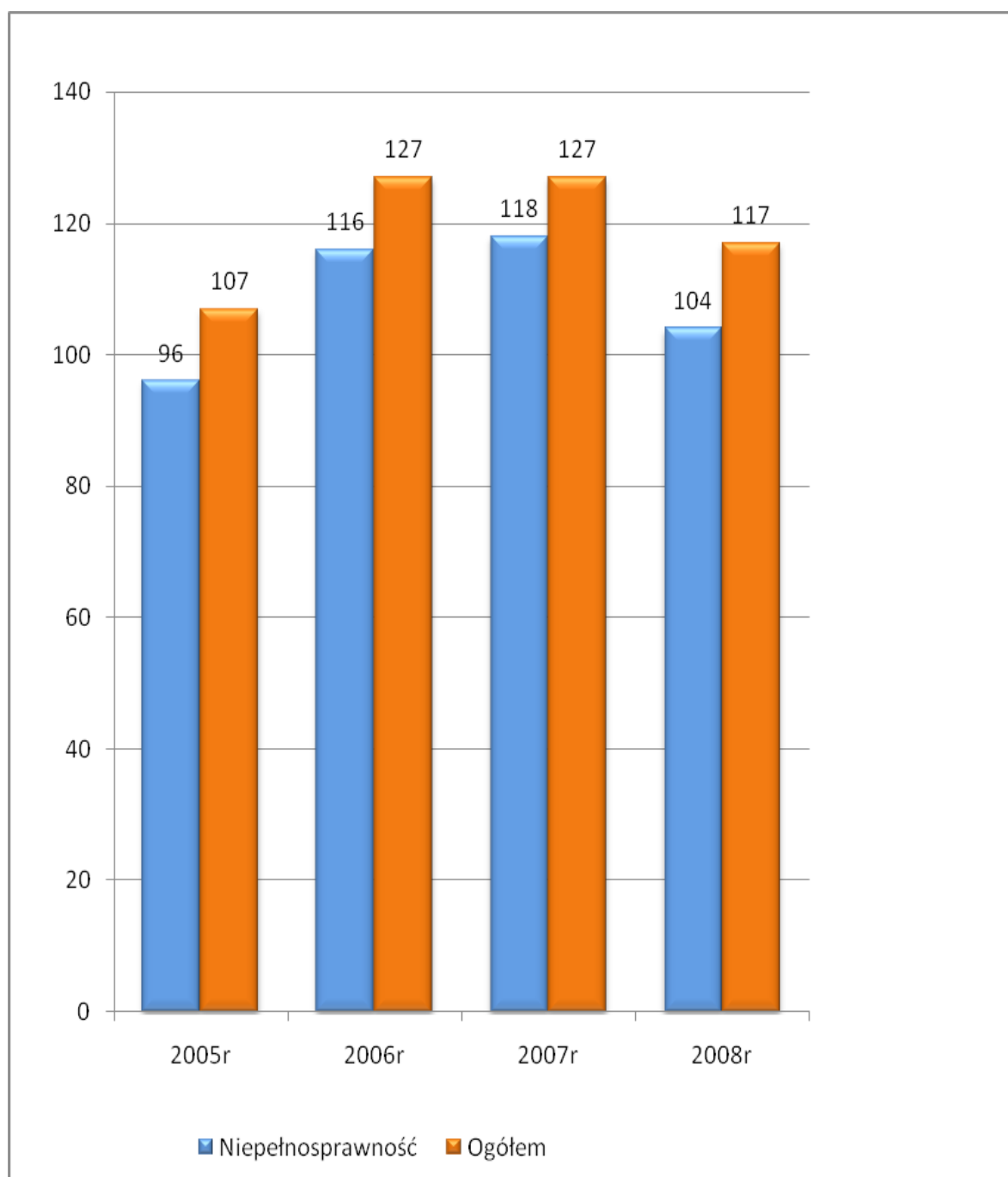

Osoby samotne w większości korzystają ze świadczeń w postaci zasiłków stałych wypłacanych dla osób niepełnosprawnych lub są to osoby w wieku emerytalnym pozostające w rodzinie i nie posiadające stałego źródła dochodu.

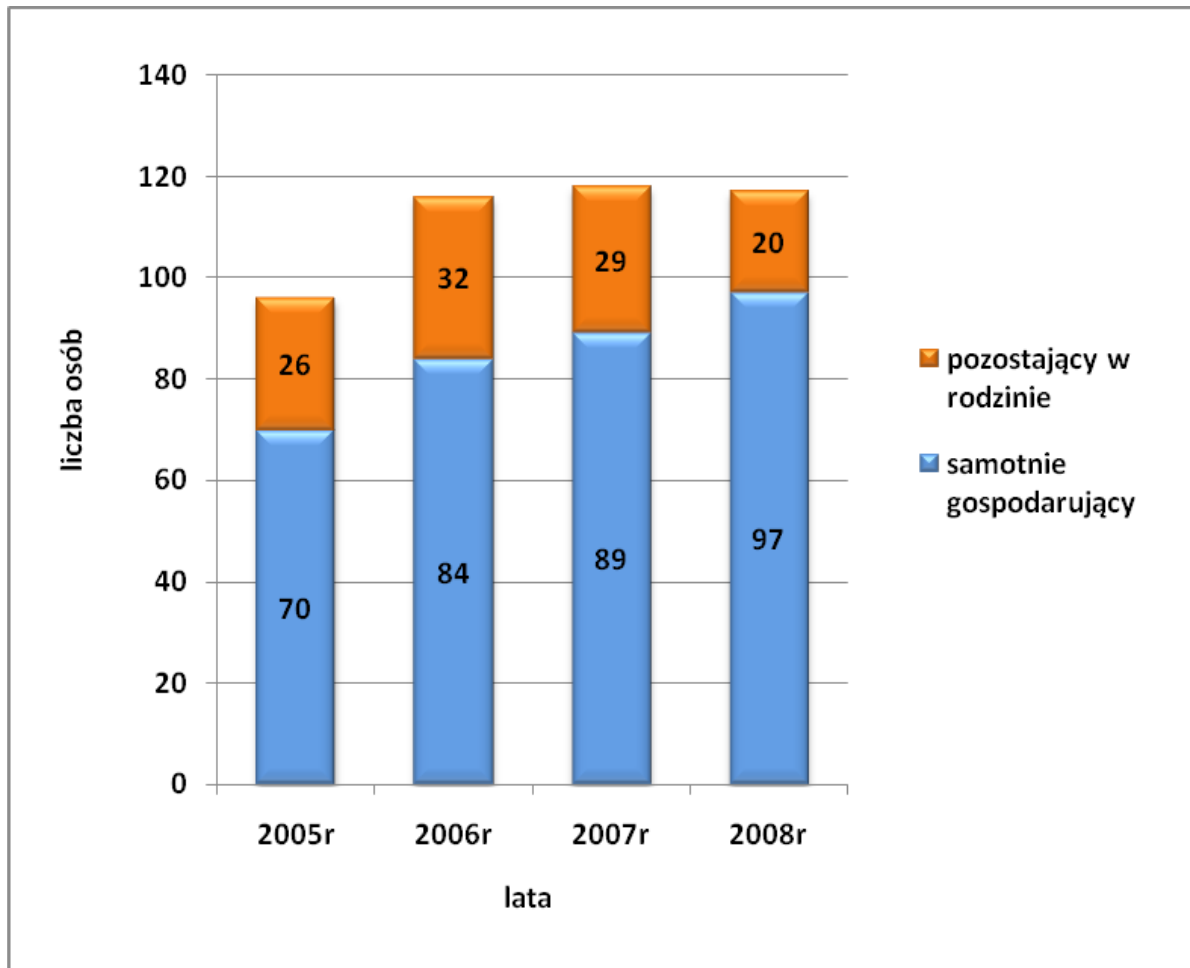
Strukturę świadczeniobiorców zasiłków stałych przedstawia wykres nr 3 i 4.

Wykres nr 3

Zasiłki stałe ogółem w tym z tyt. niepełnosprawności w latach 2005 - 2008

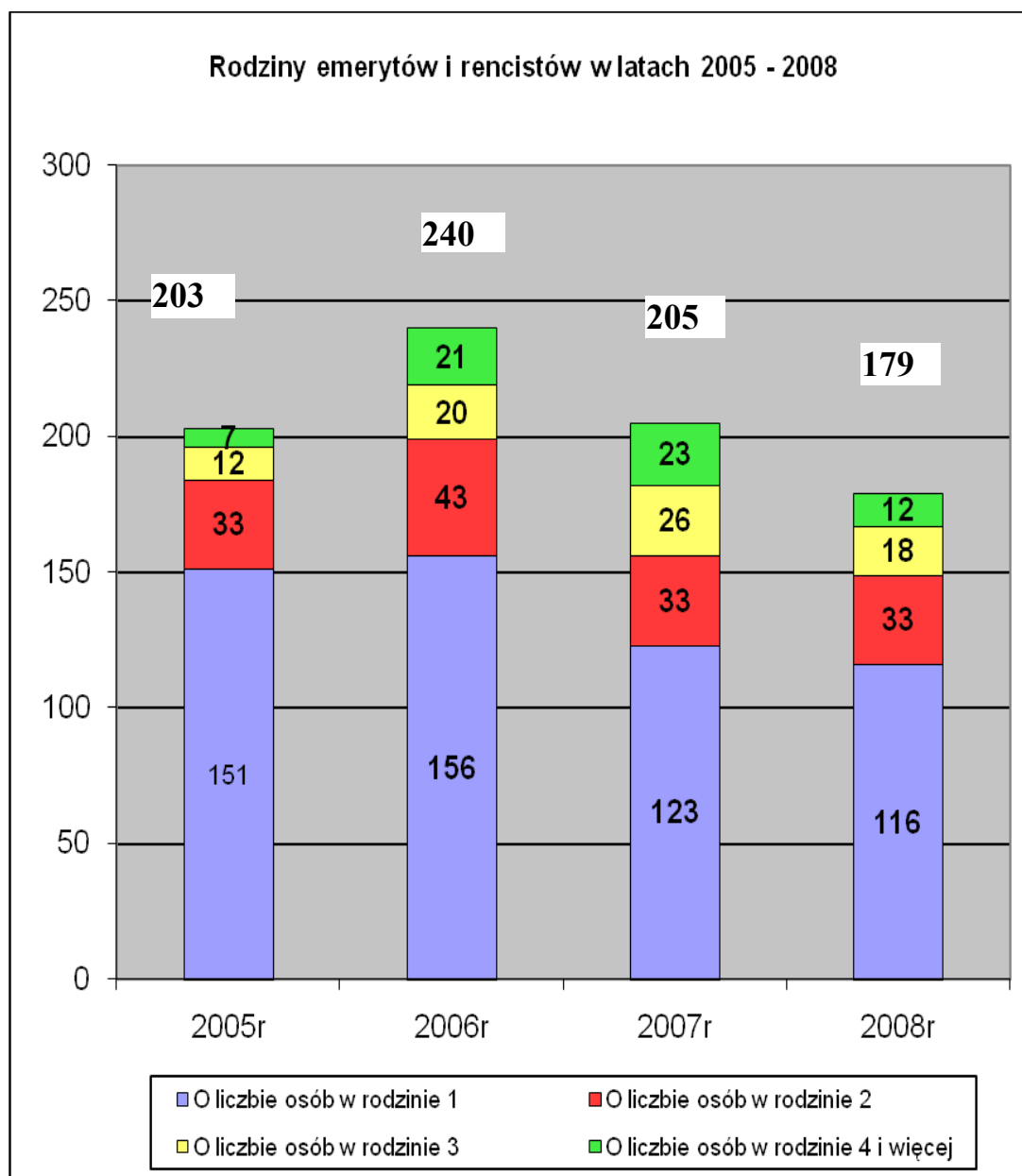

Zasiłki stałe przyznane osobom samotnie gospodarującym i pozostającym w rodzinie

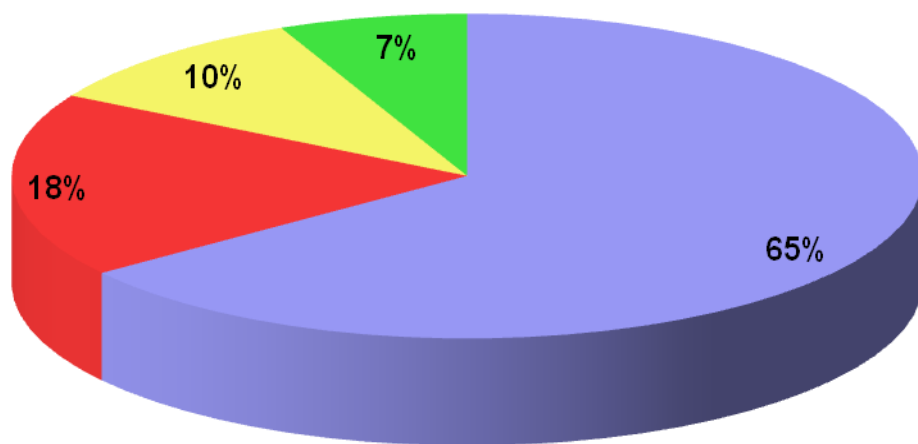
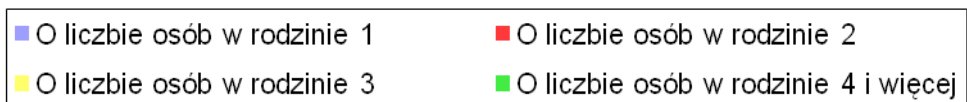
W 2008 roku zarejestrowaliśmy 179 rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy ośrodka, w tym 116 prowadzi jednoosobowe gospodarstwa domowe (wykresy nr 5 i 6). Rodzinom tym udzielana była przede wszystkim pomoc celowa w okresie zimowym na zakup węgla lub pomoc w opłaceniu rachunków za energię elektryczną.

Wykres nr 5

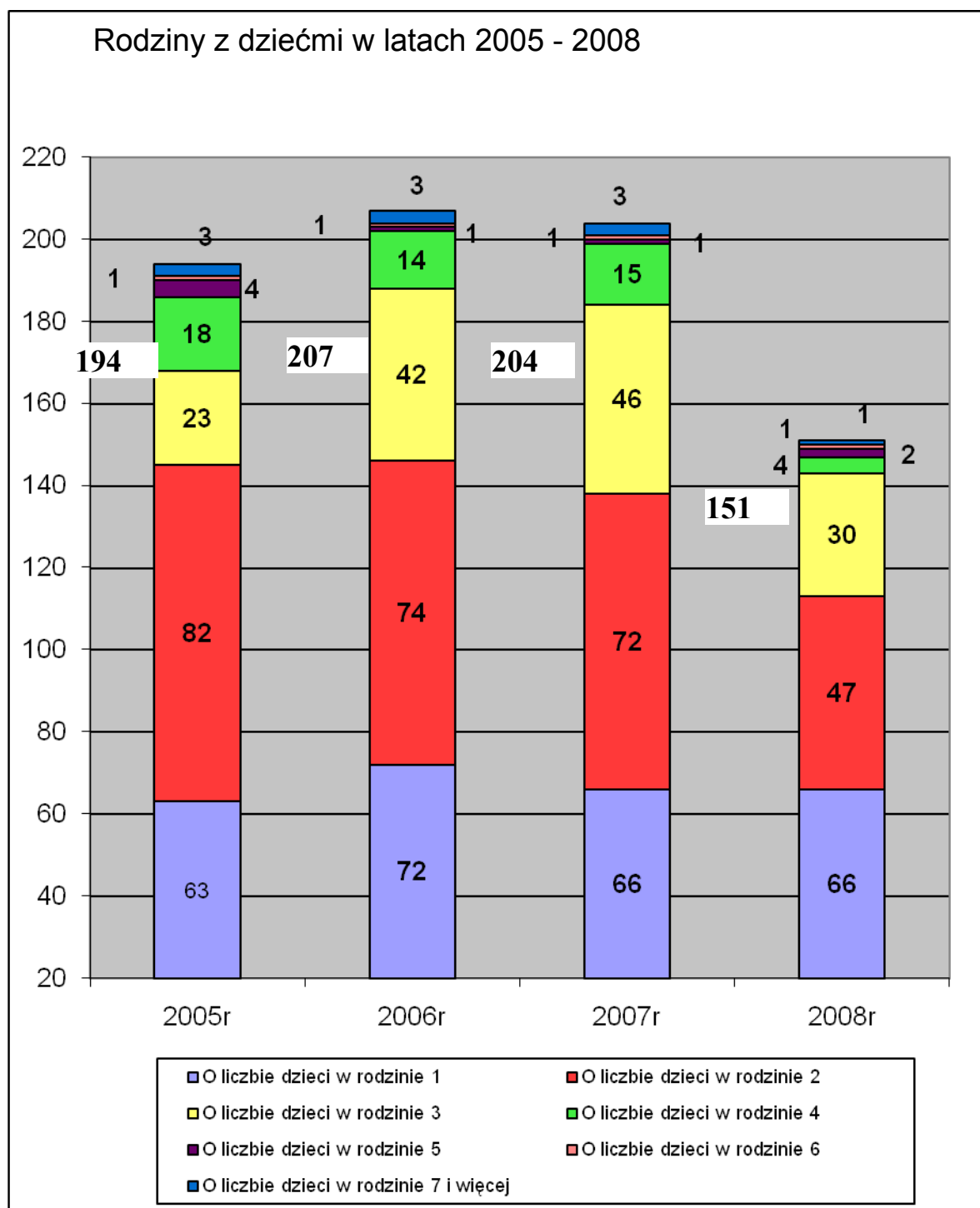
Wykres nr 6

Emeryci i renciści 2008r.

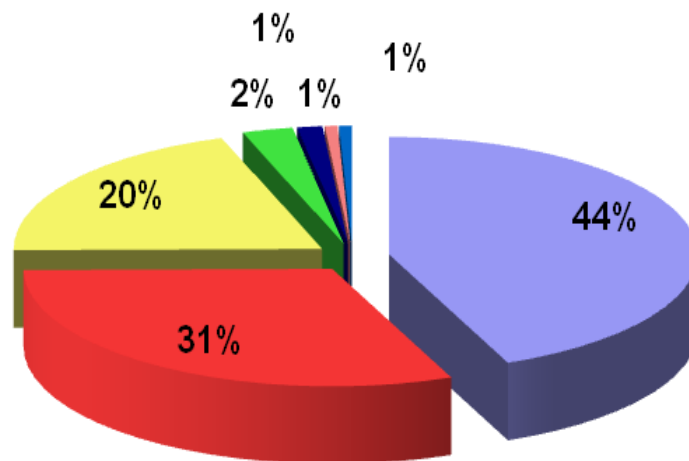

Poza grupą osób niepełnosprawnych i rodzin emerytów i rencistów kolejną dużą grupą osób wymagających wsparcia były rodziny z dziećmi. Wśród nich 8 rodzin to rodziny wielodzietne (z czworgiem i więcej dziećmi), jedna rodzina posiada więcej niż siedmioro dzieci (wykresy nr 7 i 8).

Wykres nr 7

Rodziny z dziećmi w 2008r.

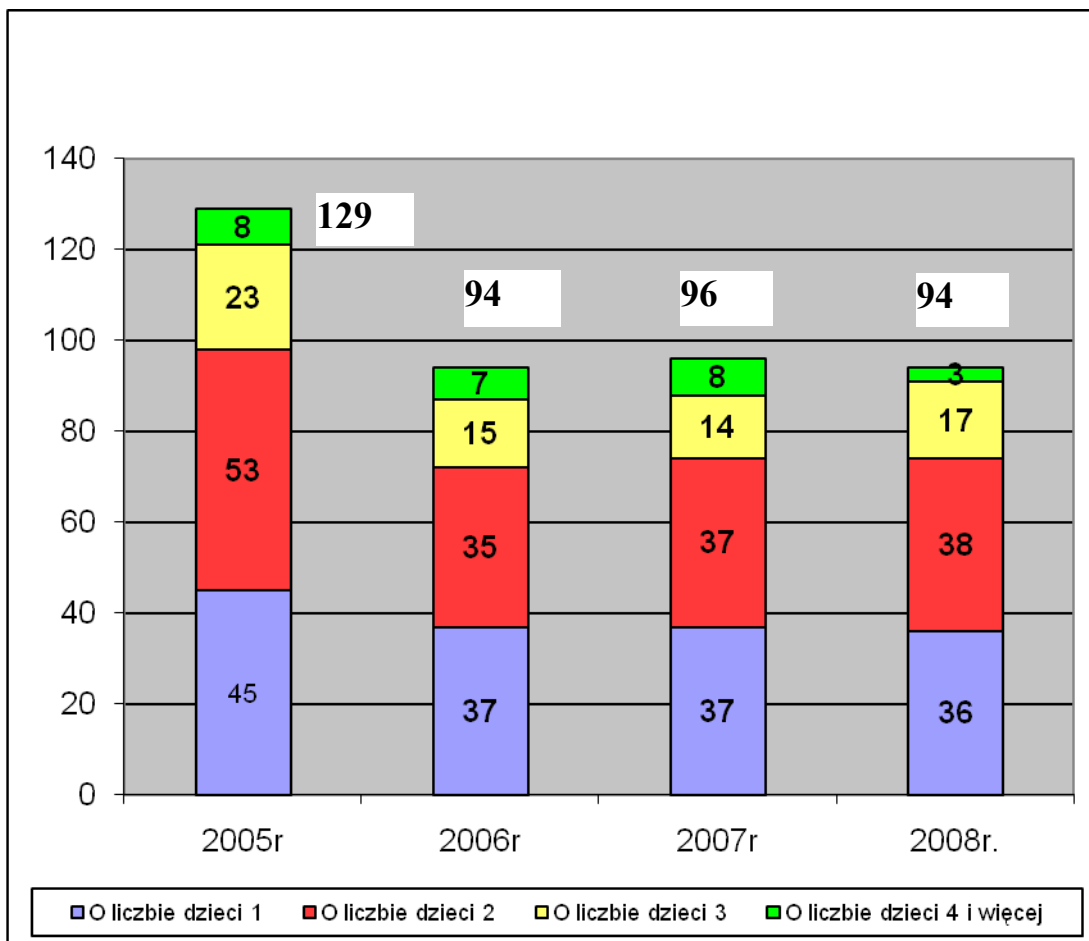

- O liczbie dzieci w rodzinie 1
- O liczbie dzieci w rodzinie 2
- O liczbie dzieci w rodzinie 3
- O liczbie dzieci w rodzinie 4
- O liczbie dzieci w rodzinie 5
- O liczbie dzieci w rodzinie 6
- O liczbie dzieci w rodzinie 7 i więcej

Na ogólną liczbę 202 rodzin z dziećmi 94 to rodziny niepełne. Strukturę tę obrazują wykresy nr 9 i 10.

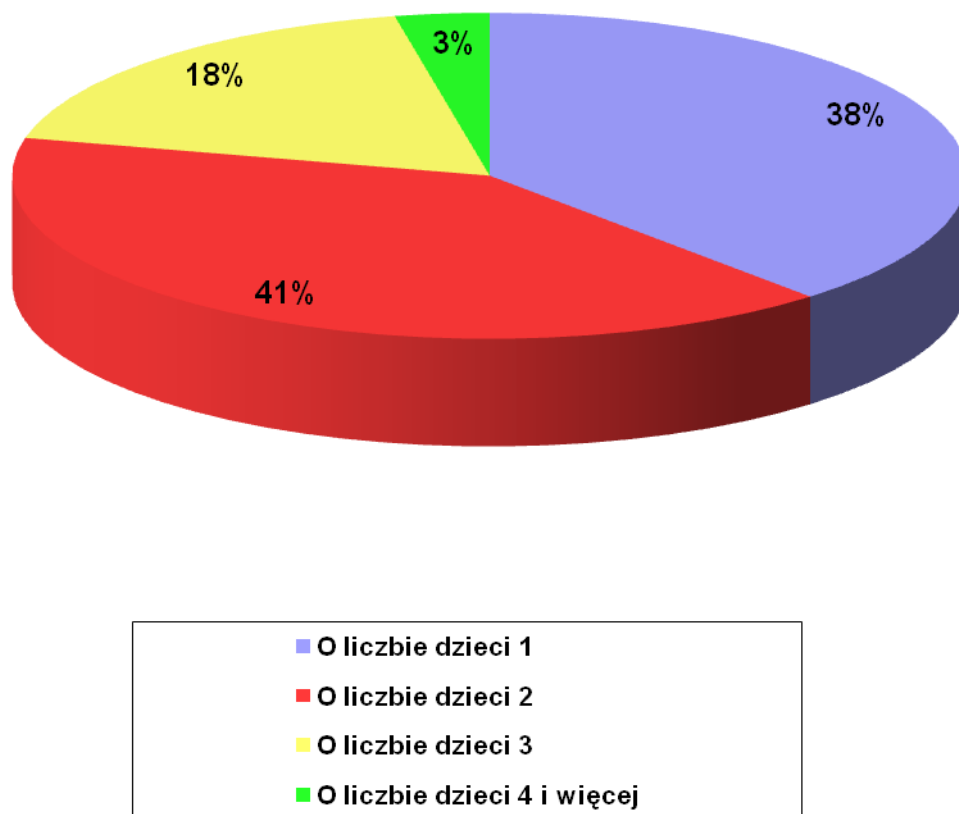
Wykres nr 9

Rodziny niepełne w latach 2005 – 2008

Wykres nr 10

Rodziny niepełne w 2008

Z przedstawionych danych wynika, że w dalszym ciągu w najtrudniejszej sytuacji socjalno-bytowej pozostają na terenie miasta dwie grupy: rodziny z dziećmi, w tym rodziny niepełne oraz osoby starsze w wieku poprodukcyjnym w większości samotne.

Taka struktura klientów OPS potwierdza potrzebę utrzymania dotychczasowego poziomu wysokości nakładów ponoszonych przez miasto na wsparcie finansowe mieszkańców, gdyż ich sytuacja ekonomiczna w najbliższym czasie nie ulegnie poprawie.

II. Przyczyny korzystania z pomocy – dysfunkcje

1. Ubóstwo

W 2008 roku poza 7 przypadkami związanymi ze zdarzeniami losowymi (w tym z powodu pożaru) klientami pomocy społecznej były osoby, które osiągały bardzo niskie dochody, łącznie z tego powodu pomagaliśmy 268 rodzinom.

Podstawowe kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej nie uległo w 2008 roku zmianie i wynosiło: dla osoby samotnej 477 zł i dla osoby w rodzinie 351 zł.

Większość rodzin korzystających z pomocy osiągała dochody znacznie poniżej tego kryterium, szczególnie dotyczyło to rodzin z dziećmi.

2. Niepełnosprawność

Wśród głównych przyczyn dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, oprócz niskich dochodów, była niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

Z pomocy ośrodka skorzystało w 2008 roku ogółem 270 rodzin, w których są osoby niepełnosprawne.

Najtrudniejsze problemy w pracy z osobami posiadającymi orzeczenie o stopniu niepełnosprawności występują w grupie osób uzależnionych od alkoholu. W stosunku do tej grupy klientów w 2008 roku były kontynuowane działania intensyfikujące współpracę z Pełnomocnikiem do Spraw Uzależnień, Strażą Miejską i z Policją w celu identyfikacji i ograniczenia marnotrawienia środków. Dzięki dobrej współpracy służb udało się zintensyfikować wzajemne działania informacyjne dotyczące pomocy dla tej grupy osób.

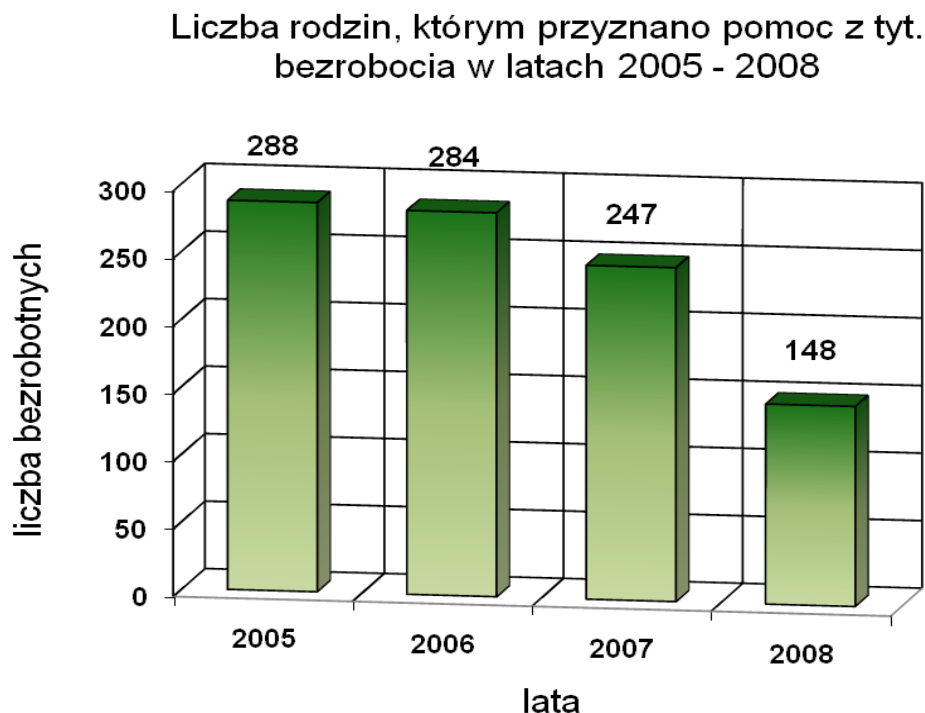
Z przeprowadzonego przez nas rozeznania wynika, że pomoc świadczona na rzecz osób niepełnosprawnych przez powiat w większości zaspokaja także potrzeby naszych mieszkańców. W najtrudniejszej sytuacji są osoby z niepełnosprawnością ruchową, ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się są przyczyną izolacji tych osób.

Dla ograniczenia tego zjawiska podjęliśmy pod koniec 2008 roku inicjatywę powołania grupy samopomocowej dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz osób ze znacznymi ograniczeniami w samodzielnym przemieszczaniu się. Oczekujemy, że grupa ta szybko usamodzielni się i już w przyszłym roku rozpocznie samodzielnie działania integracyjne na terenie miasta.

Aktywizacja osób niepełnosprawnych na terenie Miasta jest jednym z ważniejszych zadań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Osoby niepełnosprawne wspierane materialnie przez ośrodek to jedynie mała grupa niepełnosprawnych w Milanówku, stąd do objęcia większym wsparciem niepełnosprawnych konieczne jest wspólne działanie różnych instytucji i organizacji.

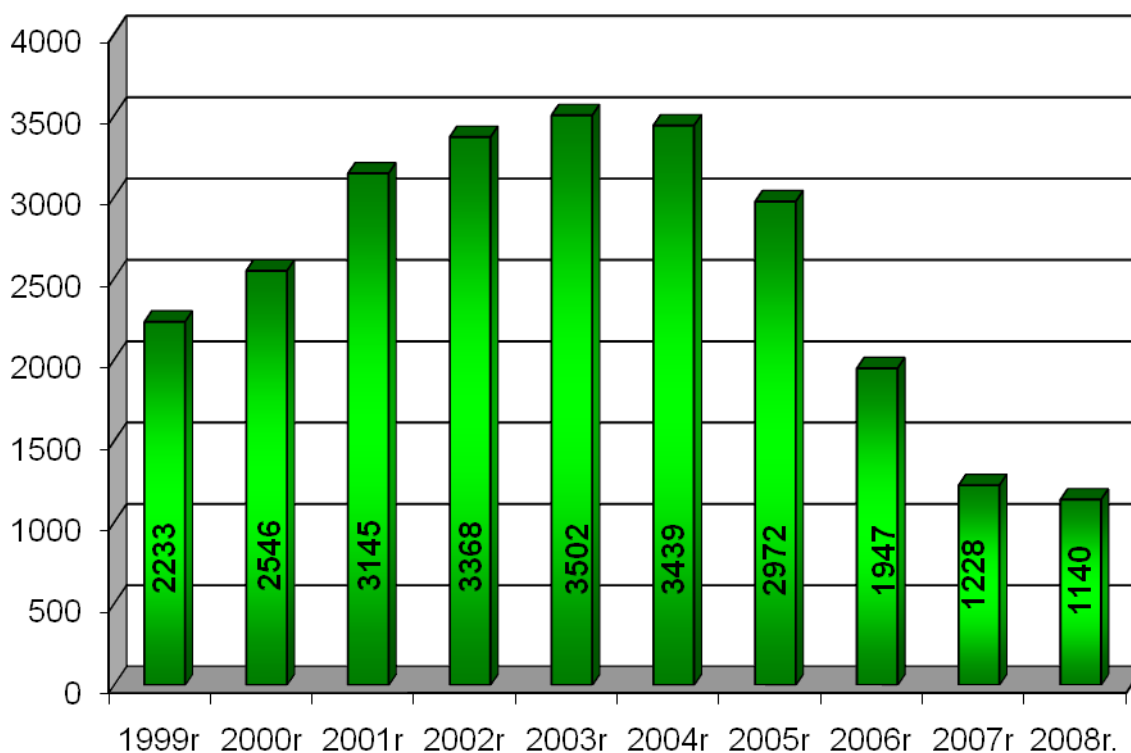
3. Bezrobocie

Drugą z najczęściej występujących dysfunkcji było bezrobocie, z tego powodu udzielano pomocy 148 osobom.

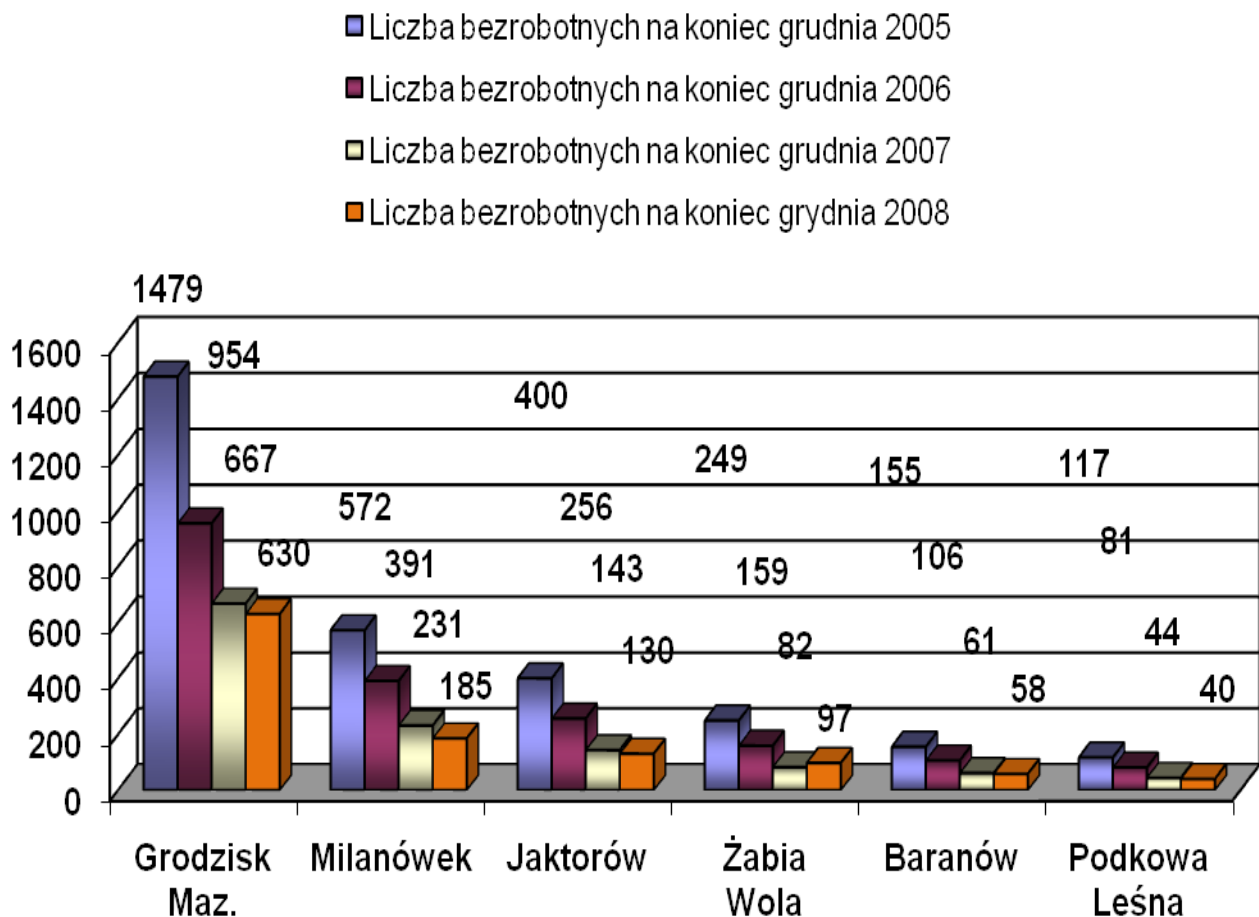

Z danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy wynika, że na koniec 2008 roku było zarejestrowanych 186 bezrobotnych z terenu Milanówka. W stosunku do 2007 roku jest to znaczny spadek liczby bezrobotnych w naszym mieście, co obrazuje poniższy wykres.

Liczba bezrobotnych w powiecie grodziskim w latach 1999 - 2008r.

BEZROBOCIE W GMINACH w latach 2005-2008

W celu aktywizacji osób bezrobotnych kontynuowano rozpoczęte w 2006 r., wspólne działania z PUP, wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, polegające na prowadzeniu prac społecznie użytecznych (miejsce pracy wskazuje urząd, bezrobotny jest zobowiązany do przepracowania 40 godzin miesięcznie i otrzymuje wynagrodzenie nie wliczane do ogólnych dochodów, w wysokości 252 zł miesięcznie).

W ubiegłym roku ośrodek skierował do takich prac miesięcznie średnio 20 osób długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Bezrobocie dotychczas było jednym z głównych przyczyn udzielania wsparcia materialnego przez Ośrodek. W 2008 roku prowadziliśmy dużo działań aktywizujących bezrobotnych do podjęcia pracy. Tak duży spadek klientów OPS w 2008 roku to wynik między innymi prowadzonej pracy socjalnej z bezrobotnymi i ich rodzinami.

Grupa 24 osób bezrobotnych brała udział w programie Milanowska Inicjatywa Lokalnej Aktywności MILA. Opracowany przez nas program uzyskał środki z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2009 roku również będziemy realizowali projekt aktywizacji i integracji w stosunku do osób pozostających poza rynkiem pracy.

Przewidujemy, że na terenie Miasta w 2009 roku liczba bezrobotnych nieznacznie się zwiększy w związku z ograniczeniem liczby miejsc pracy wynikającym z ogólnego kryzysu. Dużym problemem będzie także aktywizacja na rynku pracy osób długotrwale bezrobotnych korzystających z świadczeń pomocy społecznej.

4. Długotrwała choroba

Kolejną znaczącą grupą osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej są osoby długotrwale lub ciężko chore.

Z tej przyczyny udzielaliśmy pomocy 189 osobom. Większość świadczeń była udzielana jednorazowo na zakup leków lub pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem opieki w miejscu zamieszkania. Kilka osób prosiło o pomoc w pokryciu kosztów dojazdu do specjalistycznej placówki medycznej.

Pomoc z powodu długotrwałej choroby jest udzielana w większości osobom starszym, które mają niskie świadczenia emerytalne.

Ponadto osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej i materialnej była udzielana pomoc w formie usług opiekuńczych.

Pomoc taka była świadczona przez opiekunki dla 59 rodzin oraz dla 8 osób z zaburzeniami psychicznymi w formie specjalistycznych usług opiekuńczych i w tym dla dwójki dzieci z autyzmem.

Pogarszający się stan zdrowia oraz brak możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania są przyczyną umieszczenia osób w domach pomocy społecznej. Łącznie na koniec 2008 roku w domach pomocy przebywało 15 osób.

Problem zapewnienia opieki dla ludzi starszych, samotnych narasta. Dotyczy to nie tylko osób korzystających z pomocy Ośrodka ale również rodzin o dobrej sytuacji materialnej. Ponadto zwiększająca się ilość osób w wieku emerytalnym, co wymaga organizacji różnych aktywizujących form wsparcia. W działaniach tych mamy duże wsparcie organizacji pozarządowych. Dofinansowywanie przez Miasto tego typu działalności jest bardzo ważne.

5. Alkoholizm i narkomania

Wśród klientów ośrodka w 2008 r. problemy z nadużywaniem alkoholu występowały w 44 rodzinach. Problemy z uzależnieniem od narkotyków zdefiniowano w 2 rodzinach korzystających ze świadczeń.

Udzielanie pomocy dla rodzin dotkniętych uzależnieniami wiąże się z koniecznością prowadzenia przez pracowników socjalnych stałego monitoringu rodziny.

Większość osób nadużywających alkoholu to mężczyźni, najliczniejsza grupa z nich to osoby, które nie pracują lub pracują dorywczo, są w wieku przedemerytalnym lub emerytalnym i nie mają stałych źródeł dochodu. Najtrudniejsze sytuacje występują w rodzinach z dziećmi w sytuacjach, gdy alkoholu nadużywają oboje rodzice. Sytuacja taka została zdefiniowana w 2 rodzinach są one objęte nadzorem kuratorskim.

Podobnie jak w poprzednich latach nadużywanie przez klientów ośrodka alkoholu i marnotrawienie środków było w 2008 roku jedną z podstawowych przyczyn przyznawania pomocy w formie rzeczowej lub ograniczenie jej zakresu do niezbędnego minimum np. wydawania talonów do sklepów lub zapewnienie gorącego posiłku. W szczególnie trudnych przypadkach pracownicy socjalni we współpracy ze strażą miejską, policją i pełnomocnikiem do spraw profilaktyki i uzależnień wnioskuje o wszczęcie procedury przymusowego leczenia.

Problem alkoholizmu mimo dobrej współpracy różnych służb na terenie Miasta jest bardzo widoczny. Brak skutecznych procedur i profesjonalnych ośrodków diagnostyki i leczenia uzależnień jest jedną z przyczyn ograniczających możliwość niesienia skutecznej pomocy. W związku z powyższym najważniejszym zadaniem powinno być prowadzenie wczesnej profilaktyki szczególnie wobec młodzieży. Zadanie to powinno być traktowane priorytetowo w 2009 roku.

6. Problemy opiekuńczo - wychowawcze i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego

Pomoc dla rodzin z tego typu problemami była udzielana w 2008 roku dość często i dotyczyła 110 rodzin, w których było 370 osób. Większość z nich to rodziny z dziećmi, korzystały one z wielu form wsparcia nie tylko materialnego. Praca z rodzinami, w których występują problemy wychowawcze jest szczególnie trudna, gdyż w rodzinach tych występuje często wiele złożonych dysfunkcji, które nawzajem się na siebie nakładają.

W większości przypadków wspólne działania pomocowe placówek oświatowych, służb pomocy społecznej, wsparte przez działania kuratorów sądowych straży miejskiej i policji pozwalają na zapewnienie poprawnych warunków rozwoju dzieci, członków tych rodzin.

W 2008 roku kontynuował działalność Środowiskowy Klub Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin w tzw. „światlicy na Turczynku”. Placówka ta działa od czerwca 2007 roku i obejmowała opieką 18 dzieci. Poza działaniami opiekuńczo wychowawczymi skierowanymi bezpośrednio do dzieci prowadzona jest tam również praca z rodzicami.

Przy placówce działała również grupa samopomocowa „Mamy Cel” zrzeszająca kobiety wychowujące dzieci mieszkanki z okolicy „Turczynka”.

Większość rodzin z dziećmi z ul. Podwiejskiej pod koniec 2008 roku dzięki oddaniu mieszkań na TBS znacznie poprawiła swoje warunki mieszkaniowe.

Ośrodek prowadził działania wspierające dla rodzin zmieniających miejsce zamieszkania. Wszystkie te rodziny poprawiły nie tylko swoje warunki mieszkaniowe ale także sposób funkcjonowania.

Problemy wsparcia rodzin z dziećmi korzystających z pomocy ośrodka są traktowane priorytetowo. W 2009 roku będą kontynuowane działania aktywizujące rodziców do pracy i lepszej opieki nad dziećmi.

7. Bezdomność

W skali miasta Milanówka problem bezdomności nie dotyczy dużej grupy osób, ale niepokojący jest fakt, że wciąż pojawiają się nowe sprawy dotyczące eksmisji, w konsekwencji, czego kolejne osoby zagrożone są bezdomnością.

W ubiegłym roku z tej przyczyny udzieliliśmy pomocy 9 osobom. Wśród nich były osoby, które w poprzednich latach utraciły prawo do lokalu lub osoby po opuszczeniu zakładu karnego. Wśród większości osób bezdomnych z terenu miasta lub zagrożonych bezdomnością występuje problem uzależnienia alkoholowego, osoby te nie chcą współpracować i podjąć leczenia. Dwie z nich w okresie największych mrozów były umieszczone w noclegowni, gdzie również odmówiły uczestnictwa w programach wychodzenia z bezdomności.

W stosunku do tej grupy osób będą kontynuowane w 2009 roku działania wspierające w celu podjęcia przez nie terapii alkoholowej.

III. Pomoc w zapewnieniu posiłków – realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Ważnym zadaniem ośrodka pomocy jest koordynacja działań związanych z realizacją na terenie miasta działań wynikających z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W ramach programu miasto otrzymało na realizację programu z budżetu państwa w 2008 roku kwotę 92000zł (w tym: 79500zł na sfinansowanie posiłków oraz 12500zł na doposażenie stołówki w Zespole Szkół Gminnych nr 3 w Milanówku), co stanowiło prawie 59% ogółu środków wydatkowanych na ten cel.

Najliczniejszą grupą osób objętą pomocą w formie dożywiania byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dożywianie prowadzone było przede wszystkim na terenie miasta Milanówka, w programie uczestniczyły wszystkie szkoły gminne.

Ogółem posiłki były opłacane dla 25 dzieci w przedszkolach i 134 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Dodatkowo pomocą w postaci gorących posiłków objęto 16 osób dorosłych, dla których obiady wydawane były u Sióstr ze Zgromadzenia Urszulanek.

Ponadto w ramach programu była również udzielana pomoc dla rodzin w formie zasiłków na żywność, co pozwoliło na objęcie programem wszystkich osób wymagających pomocy w tej formie.

Pomoc w postaci zapewnienia gorącego posiłku jest zadaniem obowiązkowym miasta.

Problem głodnych dzieci w Milanówku jest marginalny i jeśli taki przypadek miał miejsce to wynikał jedynie z zaniedbań rodziców, a nie z braku możliwości udzielenia pomocy.

Wszystkie placówki oświatowe z terenu miasta na stałe współpracują z ośrodkiem i każdy przypadek wymagający udzielenia pomocy jest wspólnie rozpatrywany, a pomoc natychmiast udzielana.

Podsumowanie.

W sprawozdaniu przedstawiony został opis najważniejszych problemów społecznych występujących w 2008 roku w Milanówku i krótki opis działań z zakresu pomocy społecznej podejmowanych dla ich rozwiązania.

Ogólna liczba klientów w stosunku do 2007 roku zmniejszyła się, co jest wynikiem przede wszystkim spadku bezrobocia i znaczącego zwiększenia się liczby miejsc pracy w powiecie, jak również podejmowaniem działań interdyscyplinarnych (współpracy różnych służb i instytucji działających na terenie Miasta) pozwalających na skuteczniejsze niesienie pomocy.

W 2008 roku kontynuowano szereg działań aktywizujących klientów pomocy społecznej w tym między innymi:

- działania grup wsparcia,
- włączenie klientów pomocy społecznej do prac na rzecz Miasta np. Otwarte Ogrody,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi w tym z Fundacją Homo Homini przy realizacji programów z zakresu powrotu do tradycji jedwabiu i rękodzieła w Milanówku,
- powołanie prac porządkowych w „Świetlicy na Turczynku”,
- wspólne organizowanie Wigilii,
- opracowanie i realizacja programu MILA

Do głównych przyczyn występowania problemów w rodzinach korzystających z pomocy należało: bezrobocie, niepełnosprawność, nadużywanie alkoholu i problemy rodzin z dziećmi sprawiającymi trudności wychowawcze.

Istotnymi problemami, które będą traktowane priorytetowo w pracach ośrodka w 2009 roku są:

- dalszy rozwój sieci ośrodków wsparcia dla rodzin i dzieci wymagających pomocy,
- pomoc osobom niepełnosprawnym – grupa samopomocowa,
- opracowanie i realizacja programu aktywizacji i integracji osób wykluczonych w ramach Programu Systemowego finansowanego ze środków UE.,
- tworzenie warunków do rozszerzenia ofert usług dla osób starszych.

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku w 2008 roku odbywała się bez zakłóceń, choć realizacja programu MILA nastęczyła nam bardzo dużo trudności ze względu na duże opóźnienia Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych w przekazaniu umowy oraz środków finansowych na realizację.

Niniejsze sprawozdanie merytoryczne zostało opracowane w oparciu o sprawozdania roczne przekazywane wojewodzie zgodnie z obowiązującymi przepisami.